

05.4421.26.2026

05
23.04.2026

Data wysłania : 22.04.2026

Data otrzymania : 22.04.2026

Od: KURATORIUM OŚWIATY W WARSZAWIE

<AE:PL-66625-91102-DWVJB-26>

Do:

URZĄD MIASTA SOKOŁÓW PODLASKI

<AE:PL-97186-43988-EWTJH-28>

Opinia

W załączeniu przekazuję postanowienie w sprawie zamiaru likwidacji SP nr 3 w Sokółowie Podlaskim. Proszę o przekazanie postanowienia do wiadomości Przewodniczącemu Rady Miasta

Załączniki:

1. Postanowienie_w_sprawie_zamiaru_likwidacji_SP_nr_3_w_Sokołowie_Podlaskim_-_opinia_pozytywna.pdf

MAZOWIECKI KURATOR OŚWIATY
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

Warszawa, dn. 22 kwietnia 2026 r.

DSI.542.2.11.2026.AJ

POSTANOWIENIE nr 11/2026/DSI

Na podstawie art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.) oraz art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Miasta Sokołów Podlaski z dnia 20 marca 2026 r., OS.442U2.2026 (data wpływu 25 marca 2026 r.) w sprawie wydania opinii dotyczącej zamiaru likwidacji z dniem 31 sierpnia 2026 r. Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim,

postanawiam

pozytywnie zaopiniować zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2026 r. Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim.

Uzasadnienie

W dniu 25 marca 2026 r. do Kuratorium Oświaty wpłynął wniosek Burmistrza Miasta Sokołów Podlaski o wydanie opinii w sprawie zamiaru likwidacji z dniem 31 sierpnia 2026 r. Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim.

Do wniosku dołączono dokumentację potwierdzającą spełnienie wymogów określonych w art. 89 ustawy – Prawo oświatowe, w szczególności:

1. Uchwałę Rady Miejskiej w Sokołowie Podlaskim Nr XXVIII/164/2026 z dnia 16 stycznia 2026 r. w sprawie zamiaru likwidacji Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim wraz z uzasadnieniem.
2. Informacja o powiadomieniu wszystkich rodziców uczniów o likwidacji szkoły z końcem roku szkolnego 2025/2026.
3. Informacja Dyrektorów o wynikach nauczania: Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Kusocińskiego, Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika
4. Pisemne stanowisko rady rodziców/Rady Pedagogicznej w sprawie likwidowanej szkoły.
5. Informacja o zapewnieniu bezpiecznych warunków dojścia, dojazdu oraz użytkowania obiektów szkolnych PSP nr 3
6. Informacja o bazie i wyposażeniu PSP nr 1 i PSP nr 3
7. Podsumowanie konsultacji społecznych w sprawie reorganizacji szkół podstawowych.

Z przedstawionej przez organ prowadzący dokumentacji wynika, że jedną z przyczyn planowanej likwidacji szkoły są uwarunkowania organizacyjne oraz potrzeba racjonalizacji sieci szkół na terenie miasta, przy jednoczesnym zapewnieniu uczniom lepszych warunków kształcenia w innej placówce. Wskazano również na ograniczenia lokalowe wynikające ze współużytkowania budynku oraz niewystarczające wyposażenie dydaktyczne w stosunku do potrzeb szkoły.

Organowi prowadzącemu umożliwiono czynny udział w prowadzonym postępowaniu. W toku prowadzonego postępowania przeprowadzono kontrole w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim, Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Janusza Kusocińskiego w Sokołowie Podlaskim. Kontrole zostały przeprowadzone w obecności dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3, dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1, przedstawiciela Burmistrza Miasta Sokółki Podlaski. Celem czynności kontrolnych było dokonanie oceny warunków nauczania, wychowania i opieki oraz ustalenie, czy szkoła wskazana przez organ prowadzący posiada możliwości przyjęcia uczniów z likwidowanej placówki.

Ustalenia dotyczące Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim funkcjonuje w budynku o łącznej powierzchni użytkowej 2852 m². Obiekt obejmuje sale lekcyjne, halę sportową wraz z zapleczem, pomieszczenia administracyjne, korytarze, szatnie oraz zaplecze sanitarne. Budynek jest współużytkowany z Miejskim Przedszkolem nr 2 w Sokołowie Podlaskim oraz Szkołą Muzyczną I Stopnia im. Michała Kleofasa Księcia Ogińskiego w Sokołowie Podlaskim, co wpływa na organizację pracy szkoły oraz dostępność części pomieszczeń. W trakcie kontroli ustalono, że zajęcia szkoły muzycznej odbywały się w czytelni biblioteki szkolnej, co ograniczało możliwość pełnego wykorzystania tej przestrzeni zgodnie z jej podstawową funkcją. Teren szkoły jest ogrodzony i zagospodarowany. Znajdują się na nim boisko szkolne, plac zabaw przeznaczony dla dzieci z oddziałów przedszkolnych, parking oraz niewielkie tereny zielone. Infrastruktura zewnętrzna umożliwia realizację zajęć ruchowych oraz zapewnia podstawowe warunki rekreacyjne, jednak jej funkcjonalność jest częściowo podporządkowana współużytkowaniu obiektu przez inne jednostki.

W toku kontroli dokonano szczegółowej analizy wyposażenia dydaktycznego szkoły. Sale lekcyjne są wyposażone w podstawowy sprzęt multimedialny, w tym laptopy, projektory oraz tablice interaktywne lub monitory dotykowe. W szkole funkcjonują pracownie przedmiotowe, w tym pracownia fizyki, biologii, geografii, historii oraz matematyki, wyposażone w pomoce dydaktyczne umożliwiające realizację podstawy programowej. Szkoła dysponuje również pracownią komputerową wyposażoną w 19 stanowisk komputerowych, laptopy, tablety oraz sprzęt peryferyjny. Biblioteka szkolna posiada księgozbiór liczący 5823 woluminy oraz podstawowe wyposażenie multimedialne dostępna przez 15 godzin tygodniowo. W szkole

funkcjonuje również gabinet pedagoga i psychologa oraz hala sportowa o powierzchni 590,20 m² wraz z zapleczem sportowym. Pomimo tego wyposażenia dyrektor szkoły wskazała, że liczba i jakość pomocy dydaktycznych nie są w pełni wystarczające do zapewnienia optymalnych warunków realizacji podstawy programowej, co może mieć wpływ na jakość procesu dydaktycznego.

Szkoła oferuje uczniom ograniczoną, choć zróżnicowaną ofertę zajęć dodatkowych, obejmującą zajęcia sportowe realizowane w ramach programów „Mały Mistrz” i „Aktywna Szkoła”, zajęcia kulinarne, plastyczne oraz chemiczne. Oferta ta, choć umożliwia rozwijanie wybranych zainteresowań uczniów, jest mniej rozbudowana w porównaniu do innych szkół funkcjonujących na terenie miasta.

Według stanu na dzień kontroli liczba uczniów w szkole wynosi 169, przy czym liczebność oddziałów kształtuje się na poziomie od 17 do 25 uczniów. Szkoła funkcjonuje w systemie jednozmianowym, a zajęcia dydaktyczne odbywają się w godzinach od 8:00 do 15:05. W placówce działa świetlica szkolna, z której korzysta 81 uczniów. Zajęcia świetlicowe odbywają się w pomieszczeniu stołówki szkolnej, co powoduje konieczność organizacyjnego dzielenia przestrzeni w czasie przerw obiadowych uczniowie opuszczają świetlicę i przebywają na korytarzu, co nie zapewnia w pełni optymalnych warunków opieki. Szkoła zapewnia opiekę zdrowotną, pielęgniarka szkolna jest dostępna dwa dni w tygodniu w określonych godzinach.

W zakresie bezpieczeństwa i higieny stwierdzono, że budynek szkoły spełnia podstawowe wymagania. Teren jest ogrodzony, drogi ewakuacyjne są prawidłowo oznakowane, a plan ewakuacji umieszczony w widocznym miejscu. Pomieszczenia sanitarne są wyposażone w bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej. Schody wyposażone są w balustrady, jednak podczas kontroli stwierdzono występowanie odstających elementów na niektórych stopniach, co może stanowić potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Szkoła zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwych ciągów komunikacyjnych drogi krajowej nr 62. Wyjścia z terenu szkoły są zabezpieczone, jednak lokalizacja placówki w takim otoczeniu może generować dodatkowe ryzyka związane z bezpieczeństwem uczniów poza terenem szkoły. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w szkole przeprowadzane są regularne kontrole techniczne budynku i instalacji. Protokoły kontroli nie wskazują na istotne nieprawidłowości, jednak zalecenia obejmują bieżące prace remontowe wynikające z eksploatacji obiektu, co świadczy o stopniowym zużyciu infrastruktury.

Kadra pedagogiczna szkoły liczy 26 nauczycieli, z czego większość stanowią nauczyciele dyplomowani. Nauczyciele posiadają wymagane kwalifikacje do prowadzenia zajęć edukacyjnych. W szkole zatrudnionych jest również 16 pracowników administracji i obsługi. Organ prowadzący zadeklarował zapewnienie zatrudnienia wszystkim pracownikom w innych placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie miasta.

Analiza funkcjonowania szkoły wskazuje, że pomimo zapewnienia podstawowych warunków realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, występują istotne ograniczenia w zakresie infrastruktury, organizacji przestrzeni oraz wyposażenia dydaktycznego. Współużytkowanie budynku z innymi instytucjami, ograniczona baza zajęć dodatkowych oraz wskazane niedostatki wyposażenia wpływają na warunki kształcenia i możliwości rozwojowe uczniów.

Ustalenia dotyczące Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Janusza Kusocińskiego w Sokołowie Podlaskim

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Janusza Kusocińskiego w Sokołowie Podlaskim funkcjonuje w nowoczesnym, rozbudowanym kompleksie edukacyjnym o łącznej powierzchni użytkowej 5488,85 m², obejmującym budynek główny szkoły, łącznik oraz halę sportową. Obiekt posiada trzy kondygnacje nadziemne (parter, I i II piętro) oraz część podziemną, w której zlokalizowane są szatnie oraz pomieszczenia dodatkowe wykorzystywane do zajęć dydaktycznych i rekreacyjnych.

Baza lokalowa szkoły jest rozbudowana, funkcjonalnie zróżnicowana oraz dostosowana do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych na wszystkich etapach edukacyjnych. Na terenie szkoły znajdują się również obiekty sportowe, w tym boisko wielofunkcyjne przystosowane do gry w piłkę nożną, ręczną, siatkówkę i koszykówkę, boisko zielone, bieżnia lekkoatletyczna, bieżnia do skoku w dal oraz plac zabaw wyposażony w nowoczesne urządzenia rekreacyjne. Teren szkoły sprzyja realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz aktywności uczniów na świeżym powietrzu. Na parterze zlokalizowane są pomieszczenia administracyjne, w tym gabinet dyrektora, wicedyrektora oraz sekretariat, a także sale dydaktyczne przeznaczone dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej oraz oddział przedszkolny. W tej części budynku funkcjonują również świetlice, stołówka wraz z zapleczem kuchennym oraz biblioteka szkolna. Pomieszczenia te są przestronne i przystosowane do potrzeb uczniów. Pierwsze i drugie piętro obejmują liczne sale dydaktyczne oraz specjalistyczne pracownie przedmiotowe, w tym pracownię biologiczno-przyrodniczą, fizyko-chemiczną, językowe, matematyczne oraz informatyczne. W budynku znajdują się także pomieszczenia przeznaczone do wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym gabinet logopedyczny, gabinet pedagoga i psychologa, sala wyciszeń oraz sala integracji sensorycznej. Istotnym elementem infrastruktury szkoły jest blok sportowy obejmujący halę sportową o powierzchni 524,45 m² wraz z zapleczem sanitarnym i szatniami. Dodatkowo szkoła dysponuje salą lustrzaną oraz salą przeznaczoną do gimnastyki korekcyjnej i zajęć integracji sensorycznej, co umożliwia prowadzenie zróżnicowanych form aktywności fizycznej.

Wyposażenie dydaktyczne szkoły jest bardzo bogate i nowoczesne. Placówka dysponuje licznymi środkami multimedialnymi, w tym laptopami, zestawami komputerowymi, tablicami interaktywnymi, projektorami oraz drukarkami. W pracowniach specjalistycznych znajdują się

pomoce dydaktyczne umożliwiające prowadzenie zajęć metodą eksperymentu i doświadczenia, w tym mikroskopy, modele anatomiczne, zestawy laboratoryjne oraz sprzęt do nauki fizyki i chemii. Szkoła wykorzystuje nowoczesne technologie edukacyjne, w tym roboty edukacyjne, zestawy do programowania, okulary wirtualnej rzeczywistości oraz drukarkę 3D. Wyposażenie to sprzyja rozwijaniu kompetencji przyszłości, w tym umiejętności cyfrowych, technicznych i analitycznych. Biblioteka szkolna dysponuje bardzo bogatym księgozbiorem liczącym około 20 tysięcy woluminów oraz stanowiskami komputerowymi umożliwiającymi korzystanie z zasobów cyfrowych.

Oferta zajęć dodatkowych realizowanych w szkole jest szeroka i zróżnicowana. Obejmuje ona m.in. zajęcia kulinarne „Kuchcikowo”, zajęcia z robotyki, zajęcia szachowe, zajęcia rozwijające kompetencje językowe, zajęcia plastyczne, muzyczne oraz sportowe. W szkole prowadzone są również zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty oraz zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne i logiczne. Oferta ta odpowiada na potrzeby uczniów i umożliwia wszechstronny rozwój ich zainteresowań i kompetencji. W szkole funkcjonuje świetlica szkolna zapewniająca opiekę uczniom w godzinach porannych i popołudniowych. Placówka zapewnia również opiekę zdrowotną poprzez zatrudnienie pielęgniarki szkolnej oraz funkcjonowanie gabinetu stomatologicznego dostępnego dla uczniów.

Według stanu na dzień kontroli do szkoły uczęszcza 273 uczniów, a liczebność oddziałów mieści się w przedziale od 17 do 26 uczniów. Szkoła funkcjonuje w systemie jednozmianowym, a zajęcia odbywają się w godzinach od 8:00 do 16:20. Organizacja pracy szkoły pozwala na przyjęcie dodatkowych uczniów bez konieczności wprowadzania zmianowości. Warunki bezpieczeństwa i higieny w szkole należy ocenić jako bardzo dobre. Budynek oraz jego otoczenie są utrzymane w należytym stanie technicznym i sanitarnym. Pomieszczenia są czyste, zadbane i odpowiednio wyposażone. Drogi ewakuacyjne są prawidłowo oznakowane, a plany ewakuacyjne umieszczone w widocznych miejscach. Szkoła posiada aktualne przeglądy techniczne budynku oraz instalacji, co potwierdza właściwy stan infrastruktury. Organizacja opieki nad uczniami jest prawidłowa – dyżury nauczycielskie są pełnione zgodnie z harmonogramem, a uczniowie mają zapewnione bezpieczne warunki pobytu w szkole.

Kadra pedagogiczna szkoły liczy 35 nauczycieli, w większości posiadających najwyższy stopień awansu zawodowego. Nauczyciele systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Szkoła zatrudnia również specjalistów, w tym pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa oraz logopedę, co zapewnia odpowiednie wsparcie dla uczniów. Placówka zatrudnia także 16 pracowników administracji i obsługi, którzy zapewniają sprawne funkcjonowanie szkoły.

Analiza warunków funkcjonowania szkoły wskazuje, że placówka dysponuje bardzo dobrą bazą lokalową, nowoczesnym wyposażeniem dydaktycznym oraz szeroką ofertą edukacyjną i wychowawczą. Szkoła posiada również odpowiednie warunki organizacyjne i kadrowe

umożliwiający przyjęcie uczniów z likwidowanej Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim, zapewniając im właściwe warunki do kontynuowania nauki oraz wszechstronnego rozwoju.

Ocena zasadności likwidacji

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że organ prowadzący podjął działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, w szczególności art. 89 ustawy – Prawo oświatowe. Postępowanie w sprawie zamiaru likwidacji szkoły zostało przeprowadzone z zachowaniem wymaganych procedur, a zgromadzony materiał jest kompletny i pozwala na dokonanie oceny zasadności planowanych działań.

Przedstawione przez organ prowadzący dane wskazują, że przyczyny likwidacji szkoły mają charakter obiektywny i długotrwały. W szczególności wykazano systematyczny spadek liczby uczniów, wynikający z niekorzystnych uwarunkowań demograficznych oraz migracyjnych. Analiza danych potwierdza znaczące zmniejszenie liczby dzieci w wieku szkolnym na terenie Miasta, co przekłada się na malejące zainteresowanie ofertą edukacyjną niektórych placówek, w tym Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim. Jednocześnie wskazano na niski stopień wykorzystania bazy lokalowej tej szkoły. Z ustaleń dokonanych w toku kontroli wynika, że Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 funkcjonuje w warunkach pewnych ograniczeń organizacyjnych i lokalowych, wynikających m.in. ze współużytkowania budynku z innymi instytucjami oraz niedostatków w zakresie wyposażenia dydaktycznego. Ponadto liczba kandydatów do klas pierwszych jest relatywnie niska, co może świadczyć o stopniowym spadku zainteresowania tą placówką.

Jednocześnie organ prowadzący zapewnił uczniom możliwość kontynuowania nauki w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Janusza Kusocińskiego w Sokołowie Podlaskim. Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały, że szkoła ta dysponuje bardzo dobrą bazą lokalową, nowoczesnym wyposażeniem dydaktycznym oraz szeroką ofertą edukacyjną i wychowawczą. Placówka posiada realne możliwości organizacyjne do przyjęcia wszystkich uczniów z likwidowanej szkoły, przy zachowaniu jednoznanowego systemu nauki oraz właściwych warunków kształcenia, wychowania i opieki. Organ prowadzący przedstawił również szczegółowe informacje dotyczące warunków dojścia i dojazdu uczniów do szkoły wskazanej jako miejsce kontynuacji nauki. Wskazano, że infrastruktura komunikacyjna oraz organizacja ruchu zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa, a uczniowie mają możliwość korzystania z bezpłatnej komunikacji miejskiej.

Z dokumentacji wynika ponadto, że organ prowadzący dopełnił obowiązków informacyjnych wynikających z art. 89 ustawy – Prawo oświatowe. W tym zakresie przedłożono szczegółowy wykaz rodziców wraz z zestawieniem informacji dotyczących skuteczności zawiadomienia o zamiarze likwidacji szkoły, obejmujący sposób oraz daty doręczenia stosownych informacji. Przedmiotowy wykaz stanowił podstawę do potwierdzenia realizacji obowiązków

informacyjnych wobec rodziców uczniów, a także umożliwił weryfikację prawidłowości i terminowości dokonanych zawiadomień w toku procedury likwidacyjnej. W świetle przedłożonych materiałów przyjęto, że organ prowadzący dopełnił obowiązków informacyjnych, informując o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organizacje związkowe w wymaganym ustawowo terminie. Jednocześnie wykaz doręczeń i zestawienie danych dotyczących rodziców miały na celu wykazanie kompletności oraz skuteczności przeprowadzonej procedury zawiadomienia. Przeprowadzono również działania o charakterze informacyjnym i konsultacyjnym, a zgłoszone stanowiska organów szkoły oraz rodziców zostały formalnie rozpatrzone i włączone do materiału dowodowego sprawy. Mazowiecki Kurator Oświaty, dokonując oceny zgromadzonej dokumentacji, uwzględnił negatywne stanowiska Rady Pedagogicznej oraz Rady Rodziców. Podniesione w nich argumenty odnoszące się w szczególności do skutków społecznych, organizacyjnych oraz proceduralnych planowanej likwidacji zostały poddane analizie w ramach prowadzonego postępowania. Jednocześnie wskazano, że przedstawione zastrzeżenia nie stanowią podstawy do zakwestionowania prawidłowości procedury likwidacyjnej ani nie podważają zasadności podjętej decyzji w świetle danych demograficznych, organizacyjnych oraz bazy lokalowej szkół, jak również nie wskazują na naruszenie obowiązujących przepisów prawa oświatowego.

Istotnym elementem postępowania jest również zapewnienie przez organ prowadzący możliwości dalszego zatrudnienia pracowników likwidowanej szkoły w innych placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Miasta.

Uwzględniając całokształt zgromadzonego materiału, w tym wyniki przeprowadzonych kontroli, analizę danych demograficznych i organizacyjnych oraz ocenę warunków funkcjonowania obu placówek, należy uznać, że planowana likwidacja Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Sokołowie Podlaskim nie naruszy prawa uczniów do edukacji. Jednocześnie stworzy uczniom możliwość korzystania z wyraźnie lepszych warunków nauki, opieki i wychowania oraz szerszej i bardziej nowoczesnej oferty edukacyjnej dostępnej w szkole wskazanej do kontynuowania nauki.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Ministra Edukacji za pośrednictwem właściwego kuratora oświaty w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

z up. Mazowieckiego Kuratora Oświaty

/-/

Artur Nawrot

Mazowiecki Wicekurator Oświaty

Otrzymują:

1. **Pani Iwona Kublik** Burmistrz Miasta Sokołów Podlaski, ul. Wolności 21, 08-300 Sokołów Podlaski.
2. **Pan Daniel Krakowski** Przewodniczący Rady Miejskiej w Sokołowie Podlaskim, ul. Wolności 21, 08-300 Sokołów Podlaski.